

Міністерство освіти і науки України
Поліський національний університет, кафедра іноземних мов
Тернопільський національний педагогічний
університет ім. Володимира Гнатюка,
кафедра української мови та методики її навчання
Львівський національний університет імені Івана Франка,
кафедра іноземних мов для природничих факультетів
Херсонська державна морська академія, кафедра соціально-гуманітарних
дисциплін та інноваційної педагогіки

Актуальні проблеми мовознавства та лінгвометодики в умовах війни в Україні

**Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
(з міжнародною участю)
21 лютого 2023 року**

Міністерство освіти і науки України
Поліський національний університет, кафедра іноземних мов
Тернопільський національний педагогічний
університет ім. Володимира Гнатюка,
кафедра української мови та методики її навчання
Львівський національний університет імені Івана Франка,
кафедра іноземних мов для природничих факультетів
Херсонська державна морська академія, кафедра соціально-
гуманітарних дисциплін та інноваційної педагогіки

Актуальні проблеми мовознавства та лінгвометодики в умовах війни в Україні

Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
(з міжнародною участю)
21 лютого 2023 року

Житомир -2023

УДК 81-13:355.01(477)

А 43

Рекомендовано Вченою радою Поліського національного університету (протокол №9 від 29.03.2023 р.)

Редакційна колегія: **Климова К. Я.**, доктор педагогічних наук, професор, в. о. завідувача кафедри, **Плечко А. А.**, кандидат філологічних наук, доцент, **Бурмакіна Н. С.**, кандидат педагогічних наук, доцент, **Разумна К. А.**, старший викладач (Поліський національний університет, кафедра іноземних мов); **Безлуцька А. А.**, кандидат історичних наук, доцент (кафедра соціально-гуманітарних дисциплін та інноваційної педагогіки), **Нагрибельний Б. Я.**, асистент кафедри англійської мови в судноводінні (Херсонська державна морська академія); **Петришина О. І.**, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри, **Струганець Л. В.**, доктор філологічних наук, професор (Тернопільський національний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка, кафедра української мови та методики її навчання); **Місечко О. Є.**, доктор педагогічних наук, професор (Львівський національний університет імені Івана Франка, кафедра іноземних мов для природничих факультетів).

Рецензенти: **Андрійчук Н. М.**, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогічних технологій та мовної підготовки (Державний університет «Житомирська політехніка»); **Щерба Н. С.**, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри міжкультурної комунікації та іншомовної освіти (Житомирський державний університет імені Івана Франка).

А 43 Актуальні проблеми мовознавства та лінгвометодики в умовах війни в Україні: Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (з міжнародною участю), 21 лютого 2023 року. За заг. ред. К. Я. Климової. Житомир: Поліський національний університет, 2023. 288с.

ISBN 978-617-7684-85-4

Збірник містить статті відомих науковців, здобувачів вищої освіти та молодих вчених з актуальних проблем історичної лінгвістики, перекладознавства, лінгвокультурології, лінгвометодики. Матеріали розраховані на широкий читацький загал і зорієнтовані на міжмовні контакти та інтеграцію в європейський науковий та культурно-освітній простір.

ISBN 978-617-7684-85-4

©Поліський університет, 2023

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	7
СЕКЦІЯ 1. ІСТОРИЧНА ЛІНГВІСТИКА КРІЗЬ ПРИЗМУ СУЧАСНОСТІ.....	8
<i>Наталія Матвєєва.</i> Тенденції змін у мовній та національній свідомості українців на тлі повномасштабної російсько-української війни (за матеріалами соціологічних досліджень 2022 року).....	8
<i>Галина Гримашевич.</i> Українська діалектологія в контексті сучасних напрямів лінгвістики.....	17
<i>Надія Безгодова.</i> Функційні особливості звертань в українських поезіях воєнного часу.....	22
<i>Olena Andrushenko.</i> Information structural analysis of old english focusing adverb <i>ealswa</i>	29
<i>Svitlana Petrova, Anna Honcharuk.</i> Critique of traditional family stereotypes and gender roles in tv series “ <i>Rick and Morty</i> ”.....	33
<i>Svitlana Khmelivska.</i> The history of PODCASTS’ emergence and development.....	39
<i>Ірина Усова.</i> Комунікативно-прагматичні характеристики науково-популярного авіаційного дискурсу.....	42
<i>Ольга Яневич, Олександр Рожков.</i> Термінологія крос-культурного менеджменту.....	47
<i>Вікторія Хомин.</i> Аналіз англомовних фразеологічних одиниць на позначення негативної емоційної дії.....	51
СЕКЦІЯ 2. УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	55
<i>Тетяна Ковальова.</i> «Заповіт» Тараса Шевченка у перекладацькій інтерпретації Джона Віра (лексико-семантичний аспект).....	55
<i>Тетяна Ковальова, Софія Кіндзерська.</i> «Заповіт» Тараса Шевченка у перекладацькій інтерпретації Джона Віра (граматичний аспект).....	65
<i>Діана Рудько.</i> Труднощі відтворення комічного при перекладі англомовних комедійних кінострічок засобами української мови.....	69
<i>Олена Дунєва.</i> Постіронія Террі Пратчетта у перекладах українською.....	72
<i>Юрій Вітяк.</i> Паратекст як маніфестація перекладацької видимості.....	79

СЕКЦІЯ 1. ІСТОРИЧНА ЛІНГВІСТИКА КРИЗЬ ПРИЗМУ СУЧАСНОСТІ

Наталя Матвеєва,
доктор філософії, асистент кафедри
української мови та методики її навчання,
Тернопільський національний
педагогічний університет імені В. Гнатюка;
молодший науковий співробітник відділу стилістики,
культури мови та соціолінгвістики,
Інститут української мови НАН України
email: natalya_matveieva@tnpu.edu.ua

ТЕНДЕНЦІ ЗМІН У МОВНІЙ ТА НАЦІОНАЛЬНІЙ СВІДОМОСТІ УКРАЇНЦІВ НА ТЛІ ПОВНОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ 2022 РОКУ)

Повномасштабна російсько-українська війна значною мірою змінила мовну ситуацію в Україні та спричинила нову потужну хвилю українізації. Виникли доволі парадоксальні обставини: усі трагічні події, що випали на долю українського народу у 2022 році, безперечно, позитивно вплинули на становище української мови. Справді, війна Росії проти України підштовхнула багатьох російськомовних громадян перемкнути свій мовний код і перейти на українську мову комунікації. Війна згуртувала українців, змусила усвідомити важливість національної та мовної ідентичностей, відмежувати себе від Росії та всього російського: мови, традицій, світогляду, культури. Українці все більше почали усвідомлювати свою національну приналежність і користуватися державною мовою. Тому саме зараз мова стала чинником консолідації українського народу, виразником національної ідентичності.

З огляду на це з упевненістю можемо стверджувати, що 2022 рік був досить успішним для української мови. Так, згідно з

результатами опитування, що його провела компанія Gradus Research на замовлення «Суспільного» у жовтні 2022 року, від початку повномасштабного вторгнення Росії 57 % українців почали більше спілкуватися або повністю перейшли на українську мову: 42 % українців почали спілкуватися українською мовою більше, а 14 % повністю перейшли на державну мову комунікації [2]. Окрім цього, українці стали більше цікавитися своєю мовою, історією, шанувати свої традиції, тобто нарешті зрозуміли важливість української мови й культури. Істотно збільшилася кількість українськомовного контенту у всіх сферах – музиці, телебаченні, соціальних мережах тощо. Великою мірою на це вплинуло припинення трансляції російських телеканалів, закриття доступу до російських соціальних мереж. А це, безсумнівно, сприяє утвердженню української мови у статусі не лише державної, але й мови повсякденного спілкування.

Не можливо оминати й те, якою популярною українська мова стала за кордоном. Зокрема, понад 1,3 мільйона користувачів у світі почали вивчати українську мову на платформі Duolingo у 2022 році. У звіті за рік зазначено, що «зацікавленість у вивченні та вживанні української мови в кризових ситуаціях зросла за тиждень після початку війни, досягла піку в кінці березня та залишається стабільною до кінця 2022 року» [1]. З метою підкреслення масштабу вивчення української мови наголосимо, що за 6 місяців після вторгнення кількість людей, які вивчають українську мову, зросла на **1651 %** порівняно з минулим роком у Німеччині, на **1615 %** у Польщі та на **1515 %** у Чехії. Таким чином, місце української мови в рейтингу найпопулярніших мов світу змінилося на 20 позицій – з 37-го у 2021 році українська мова піднялася до 17-го у 2022 році [1], що, безперечно, свідчить про підвищений інтерес до української мови з боку всього світу. А зважаючи на те, що ідентифікація кожного народу відбувається передусім за його мовою, то, очевидно, саме вона відіграє одну з основних ролей для створення національного іміджу всієї країни.

Метою нашого дослідження є з'ясування й аналіз основних тенденцій змін мовної та національної свідомості українців після початку війни на основі результатів найновіших соціологічних

опитувань. Так, дані різних соціологічних і соціолінгвістичних досліджень є дуже важливими для характеристики мовної ситуації в Україні воєнного періоду.

Наприклад, результати всеукраїнського опитування громадської думки «Омнібус», що його у травні 2022 року провів Київський міжнародний інститут соціології (КМІС), засвідчують позитивну динаміку зміни мовної та національної свідомостей українців. Методом телефонних інтерв'ю було з'ясовано, що «у 7 з 8 випадків не менше 85 % респондентів стверджували, що поділяють саме проукраїнську позицію... Змістовно ж це означає, що не менше 85 % респондентів вважають, що в Україні немає утисків російськомовного населення (зокрема, так вважають 85 % етнічних росіян і 90 % російськомовних жителів України), що Україна має власну довгу історію становлення та державності (а не є «штучним» витвором радянської влади), що західні держави не хотіли і не провокували Україну на війну проти росії, що думки про «нацистів» у владі України є вигадкою, що війна почалася через прагнення росії підкорити Україну (а не через справедливі претензії), що російські війська навмисно атакують цивільну інфраструктуру та цивільних осіб, що російська армія в першу чергу винна у руйнації цивільної інфраструктури і жертвах серед мирного населення» [4].

У цьому контексті важливо також наголосити на такому показнику як індекс сприйняття російсько-української війни. Ідеться про те, наскільки проукраїнською є позиція українських громадян. Як видно з результатів, ситуація є доволі оптимістичною для України, оскільки за 100-бальною шкалою середній бал для України загалом становить 90. «В регіональному розподілі від 93 % на Сході до 99 % на Заході респонденти мають переважно або цілком проукраїнську позицію (причому 80–90 % мають саме повністю проукраїнську позицію). На Заході і в Центрі майже немає респондентів з переважно або цілком проросійською позицією, на Півдні – 2 %, на Сході – 4 %» [4].

Упадає у вічі і той факт, як змінилося сприйняття росіян серед українців. Згідно з даними, оприлюдненими КМІСом, наприкінці 2021 року 75 % українців ставилися до звичайних росіян добре, зараз 82 % ставляться до них погано [4]. Негативне

ставлення до росіян починає переноситися і на їхню мову. Аби не розмовляти мовою ворога, усе більше й більше українців починають спілкуватися українською.

Підкреслюють покращення становища української мови також результати шостого загальнонаціонального опитування, проведеного соціологічною групою «Рейтинг» у березні 2022 року. Так, на основі підсумків декількох опитувань можемо спостерігати позитивну динаміку в аспекті усвідомлення української мови як рідної. Зокрема, у 2012 році 57 % українців називали українську мову рідною, у 2022 році – кількість таких людей зросла до 76 %. Водночас ідентифікація російської мови як рідної серед українців теж змінилася, щоправда, в інший бік: якщо у 2012 році 42 % українців уважали рідною російську мову, то у 2022 році – 20 % [9]. Особливо чітко динаміку таких змін можемо простежити на діаграмі (Рис. 1).

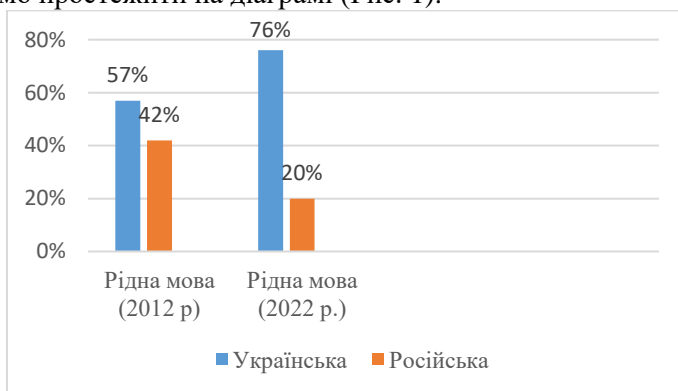

Рис. 1. Поняття рідної мови у сприйнятті українців у 2012 р. й 2022 р. (дані соціологічної групи «Рейтинг»)

Видно, що за 10 років 20 % українських громадян змінили своє бачення рідної мови. Пояснити можемо це, вочевидь, власне самим трактуванням цього поняття. Зауважимо, що під рідною мовою найчастіше розуміють або материнську мову, або мову своєї держави. З огляду на це можемо припустити, що та кількість людей, яка стала по-іншому визначати свою рідну мову, скоріше за все, змінила своє усвідомлення поняття рідної мови. Якщо раніше ці респонденти під рідною мовою розуміли материнську

мову, тобто мову, якою з ними розмовляли з дитинства (російську), то на сучасному етапі вони почали усвідомлювати рідну мову як мову своєї Батьківщини. Саме такі відмінності у визначенні рідної мови, на нашу думку, спричинили різке збільшення числа тих людей, які стали називати українську мову рідною.

Що стосується мови повсякденного спілкування, то, як показують підсумки цього ж опитування, у 2012 році російською мовою у щоденній комунікації спілкувалися близько 40 % опитаних, наприкінці 2021 року – 26 %, а на початку війни – 18 % [9]. Підкреслимо, що російськомовні громадяни поступово починають спілкуватися двома мовами, а тому відносять себе до категорії двомовних. Зрозуміло, що для того, аби мовці повністю перейшли на іншу мову спілкування, потрібен час. Утім з огляду на те, що дві третіх із тих, хто в повсякденному спілкуванні використовують дві мови, найближчим часом готові перейти винятково на українську мову [9], то можемо прогнозувати, що такий етап двомовності є перехідним, і в перспективі мовці, поглибивши рівень знань української мови, будуть переходити на неї у процесі повсякденної комунікації.

Не викликає сумнівів той факт, що воєнні дії великою мірою вплинули й на ставлення громадян до російської мови. Зокрема, згідно з результатами опитування, проведеного соціологічною групою «Рейтинг», «сьогодні абсолютна більшість (83 %) за те, щоб українська була єдиною державною мовою в Україні» [9]. Такої думки дотримуються представники всіх макрорегіонів, вікових і мовних груп. Задля порівняння зазначимо, що «за надання державного статусу російській мові до війни виступали майже чверть, а сьогодні – лише 7 %» [9]. Раніше мешканці Півдня і Сходу мали проросійські позиції, зараз на всіх територіях домінантною є ідея про українську мову як єдину державну мову українського народу.

Найновішими на сьогодні є результати опитування, проведеного КМІСом 4–27 грудня 2022 року на замовлення доктора політичних наук, провідного наукового співробітника відділу етнополітології Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України В. Кулика. За його спостереженнями, найважливішою зміною видається різке

збільшення частки респондентів, які стверджують, що в повсякденному житті розмовляють українською мовою. Так, у грудні 2022 року 41 % респондентів зауважили, що спілкуються винятково українською мовою, та 17 % – здебільшого українською [6]. Таким чином, 58 % українців користуються українською мовою у своїй щоденній комунікації. Російською розмовляють 14 % опитаних, ще 24 % вживають дві мови рівною мірою.

В. Кулик наголошує, що ці цифри є правдивими і тут не спрацьовує «ефект соціальної бажаності», коли бажане видають за дійсне. Пояснює дослідник це тим, що методом опитування було інтерв'ю, а не анкетування, а тому, зрозуміло, у такий спосіб легше визначити основну мову спілкування респондентів. Наприклад, на початку розмови інтерв'юер постійно змінював мовні коди, щоби з'ясувати, якою мовою респонденту все-таки комфортніше розмовляти. З огляду на це 87 % опитаних обрали спілкування українською, і навіть серед мешканців Сходу та Півдня цей показник сягає 74 %. Порівняймо: «на початку 1990-х, коли КМІС уперше застосував цей метод, співвідношення мовних груп було десь 55 % vs 45 % на користь російської, а на Сході та Півдні вона переважала на рівні 90 % [6].

Наведені результати, очевидно, свідчать про те, що більшість людей усвідомлюють важливість державної мови і прагнуть нею користуватися бодай в офіційному спілкуванні. Окрім цього, така ситуація доводить існування диглосії в комунікативному просторі країни. Нагадаємо, що диглосія виникає в результаті розрізнення у свідомості носіїв мови двох мовних кодів і послуговування конкретним залежно від сфери спілкування. Інакше кажучи, диференціація формальної і неформальної комунікації є основною ознакою диглосії на сучасному етапі. Спроектвавши це на аналізовану ситуацію, розуміємо, що мовою повсякденного спілкування багатьох українців, особливо мешканців Півдня і Сходу, може залишатися російська, але в офіційному спілкуванні чи навіть просто поза межами дому респонденти усвідомлюють потребу розмовляти державною мовою.

Наведемо інші фактори, що підтверджують покращення становища української мови. Відповідно до результатів цього

опитування вдома з родиною тільки українською спілкуються 50 % респондентів, здебільшого українською – 12 %, обома мовами порівну – 19 %, тільки або переважно російською – 16 %, іншими мовами – 2 % (у 2017 році тільки або переважно українською спілкувалися 51 %, а тільки або переважно російською – 25 %) [6]. На діаграмі (Рис. 2) чітко видно, наскільки українська мова стала домінувати в родинній комунікації українців.

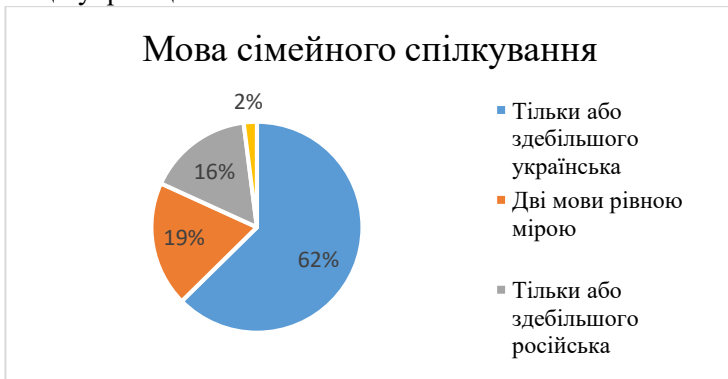

Рис. 2. Мова родинного спілкування українців у 2022 р.
(дані КМІСу)

Що стосується мови спілкування на роботі чи навчанні, то тут теж бачимо очевидні позитивні зрушення. Наприклад, 68 % респондентів зазначили, що на роботі й навчанні спілкуються тільки або здебільшого українською, тимчасом російську мову використовують 11 % опитаних. Різниця між українськомовними та російськомовними комунікантами становить 57 % [6], а це засвідчує зміцнення позицій української мови у формальному спілкуванні.

Підкреслимо, що опитування, здійснене у 2007 році Інститутом соціології НАН України, показало значно гірші для української мови результати: тільки або здебільшого українською мовою на роботі розмовляли 34 % опитаних, тільки або здебільшого російською – 48 % [3, с. 39 – 44]. Видно, що за 15 років удвічі збільшилася кількість тих людей, які на роботі вживають українську мову, і вчетверо зменшилася кількість

російськомовних громадян. Уважаємо, що великою мірою це є заслуга мовної політики, зокрема, Закону України «Про державну службу» 2015 р., який чітко закріпив вимогу до державних службовців уживати при виконанні посадових обов'язків українську мову. Стаття 8 цього Закону проголошує, що «обов'язково використовувати державну мову під час виконання своїх посадових обов'язків, не допускати дискримінацію державної мови і протидіяти можливим спробам її дискримінації» [5]. Особливо важливу роль відіграв Закон про «Про забезпечення функціонування української мови як державної», ухвалений у 2019 р., відповідно до якого державною мовою мають звертатися до споживачів у всіх сферах обслуговування.

Упадає у вічі також різка зміна ставлення респондентів до російської мови. Як зазначає В. Кулик, 58 % опитаних громадян переконані, що російська мова – зовсім не важлива (нагадаємо: у 2014 році неважливою російську вважали тільки 9 %) [6]. Це говорить про те, що українці таки прагнуть дистанціюватися від Росії та її мови, а, отже, у майбутньому утвердити єдину мову. Так, 80 % громадян переконані, що в перспективі українська мова має бути основною в усіх сферах комунікації (у 2017 році такої думки дотримувалися 60 % респондентів). Таким чином, спостерігаємо рішучу налаштованість українців на збільшення обсягу функціонування державної мови в перспективі, а це означає, що ми рухаємося в правильному напрямку.

Отже, зважаючи на результати соціологічних досліджень, з упевненістю можемо стверджувати, що те, що відбувається в Україні протягом останніх років і, особливо, останніх місяців – це безпрецедентні за масштабом і швидкістю зміни. Українською мовою почали спілкуватися мільйони людей. Цей процес, справді, настільки потужний, що його видно неозброєним оком. Українська мова стала маркером нації, як наслідок, рівень мовної самоідентифікації та мовної свідомості українців постійно зростає. Війна об'єднала людей, зокрема і в мовному плані, заради перемоги над окупантом. Влучно з цього приводу висловився головнокомандувач Збройних Сил України В. Залужний: «Ціною життів найкращих ми виборюємо право говорити рідною мовою, бути українцями, визначати своє

майбутнє. Українська мова – це мова наших батьків і дітей. Мова нашої Перемоги» [8].

Підсумовуючи, підкреслимо те, що наведені соціологічні дані засвідчують очевидну трансформацію мовної ситуації України й розширення функцій української мови. Безперечно, такі показники є дуже оптимістичними для України. На тлі російської збройної агресії усвідомлення української мови як маркера української нації, що має здатність ідентифікуватися з нею, стало особливо чітким. Війна прискорює процеси українізації комунікативного простору, а тому надалі можемо прогнозувати продовження зміни мовної ситуації країни в напрямку української монолінгвальності.

Список використаних джерел

1. 1, 3 млн людей почали вчити українську в додатку Duolingo. *Цензор.нет*. URL : https://censor.net/ua/news/3386190/13_mln_lyudeyi_pochaly_vchytu_ukrayinsku_v_dodatku_duolingo.
2. 57 % громадян стали більше спілкуватися або перейшли на українську – опитування. *Українська правда*. URL : <https://life.pravda.com.ua/society/2022/10/20/250940/>.
3. Вишняк О. І. Мовна ситуація та статус мов в Україні : динаміка, проблеми, перспективи (соціологічний аналіз). Київ : Інститут соціології НАН України, 2009. 176 с.
4. Грушецький А. Індекс сприйняття російсько-української війни : результати телефонного опитування, проведеного 19-24 травня 2022 року : прес-реліз. URL : <https://www.kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1113&page=1>.
5. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
6. Кулик В. Мова та ідентичність в Україні на кінець 2022- го. *Збруч*. URL : https://zbruc.eu/node/114247?fbclid=IwAR0NaHe4BVhMqA96nN_87TyTsQ_M0sgn0GbzDZCKxXDq0PU7Pna4Zjf96Y.
7. Матвеева Н. Двомовність у сучасному комунікативному просторі Києва: монографія. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2022. 158 с.
8. Ціною життів кращих ми виборюємо право говорити рідною мовою. Залужний. *Цензор.нет*. URL : <https://censor.net/ua>

/news/3379371/tsinoyu_jyttiv_kraschyh_my_vyboruyuyemo_pravo_g
ovoryty_ridnoyu_movoyu_zalujnyui.

9. Шосте загальнонаціональне опитування: мовне питання в Україні (19 березня 2022). *Соціологічна група «Рейтинг»*. URL :

https://ratinggroup.ua/research/ukraine/language_issue_in_ukraine_march_19th_2022.html

Галина Гримашевич,
кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри
української мови та методики їх навчання,
Житомирський державний університет імені Івана Франка
e-mail: h_hrymashevych@ukr.net

УКРАЇНЬСЬКА ДІАЛЕКТОЛОГІЯ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ НАПРЯМІВ ЛІНГВІСТИКИ

Українська мова – це тривимірне явище: просторове, часове й суспільне, тому лінгвістичні дослідження здійснюються у трьох напрямках: територіальному (просторовому) – геолінгвістика, часовому (хронологічному) – хронолінгвістика, суспільному (соціальному) – соціолінгвістика. За європейською традицією, діалектологія – складова геолінгвістики, відповідно, українська діалектологія – частина української геолінгвістики, яка, як зазначає Г. Аркушин, пройшла довгий і складний шлях – від першої у світі лінгвогеографічної карти К. Михальчука (1872 р.) до великого багатокольорового національного Атласу української мови [1, с. 58] та низки інших регіональних атласів, які репрезентують просторову варіативність української діалектної мови.

Глобалізаційні процеси, які сьогодні пронизують наше суспільство, впливають на лінгвістику, зокрема й на діалектологію, адже іноді складається помилкове враження про те, що діалектологія (говіркознавство) втрачає свою актуальність, що вона вже досягла свого апогею й майбутнього не має, оскільки поступається новим напрямом дослідження лінгвальних явищ, які завойовують позиції в сучасному мовознавстві. Звичайно, такі думки не мають під собою підстав,